

VEDLEGG VI

NEVNT I ARTIKKEL 2.11

HANDELSFASILITERING

VEDLEGG VI

NEVNT I ARTIKKEL 2.11

HANDELSFASILITERING

Artikkel 1

Alminnelige prinsipper

Partene, som har som mål å tjene næringslivets interesser i sine respektive land og skape et miljø for handel som lar næringslivet dra nytte av mulighetene denne avtalen gir, er enige om at særlig følgende prinsipper danner grunnlaget for deres kompetente myndigheters utvikling og forvaltning av tiltak for å forenkle handelen:

- a) åpenhet, effektivitet, forenkling, harmonisering og ensartethet for handelsprosedyrer,
- b) ensartet, upartisk, forutsigbar og rimelig håndheving av lover, forskrifter og forvaltningsvedtak som er relevante for internasjonal handel med varer,
- c) fremme av internasjonale standarder,
- d) samsvar med multilaterale avtaler,
- e) best mulig utnyttelse av informasjonsteknologi,
- f) høy standard på offentlig tjenesteyting,
- g) offentlige kontroller basert på risikohåndtering,
- h) samarbeid i hver avtalepart mellom tollmyndigheter og andre grensemyndigheter,
- i) samråd mellom avtalepartene og næringslivet i deres respektive land.

Artikkel 2

Åpenhet

1. Hver avtalepart skal omgående gjøre opplysningene under tilgjengelige på internett, så vidt mulig på engelsk, og ajourføre dem:

- a) lover og forskrifter, forvaltningsvedtak eller allment gjeldende avgjørelser samt prosedyrer som er relevante for handel med varer,

- b) en beskrivelse av avtalepartens prosedyrer ved innførsel, utførsel og transittering, herunder fremgangsmåter ved klage, som gir berørte parter opplysninger om praktiske skritt som er nødvendige for å drive handel med varer eller transittere varer,
 - c) foreskrevne skjemaer og dokumenter for handel eller transittering gjennom vedkommende parts tollområde, og
 - d) kontaktopplysninger for informasjonssentre.
2. Hver avtalepart skal etablere informasjonssentre for tollspørsmål og andre spørsmål som er relevante for handel med varer; informasjonssentrene skal kunne kontaktes på engelsk via internett. Henvendelser på engelsk skal besvares på engelsk. Partene skal ikke kreve gebyr for å besvare henvendelser.
3. Hver avtalepart skal holde konsultasjoner med landets næringsliv om behovet for å utvikle og gjennomføre tiltak for å forenkle handelen, idet det særlig skal tas hensyn til mikroforetaks samt små og mellomstore foretaks interesser.
4. Hver avtalepart skal så vidt mulig, på forhånd og på internett, offentliggjøre alle foreslåtte lover og forskrifter som er relevante for internasjonal handel, med sikte på å gi berørte personer mulighet til å fremsette merknader til dem.
5. Hver avtalepart skal sikre at det går rimelig med tid mellom kunngjøringen og ikrafttreddelsen av lover og forskrifter som er relevante for internasjonal handel med varer.

Artikkel 3

Forhåndsuttalelser

1. På anmodning av en importør, eksportør eller produsent eller gjennom en representant med behørig fullmakt, skal en avtalepart innen en rimelig og gitt frist avgi bindende skriftlig forhåndsuttalelse, som skal inneholde alle nødvendige opplysninger om:
- a) produktets klassifisering i tolltariffen og den anvendte tollsatsen for produktet, herunder metoden som benyttes for å beregne toll- og avgiftsbeløp,
 - b) hvilken metode eller hvilke kriterier det er hensiktsmessig å bruke for å fastsette tollverdien på grunnlag av et bestemt sett fakta, og hvordan metoden og kriteriene anvendes⁽¹⁾,
 - c) avgifter og gebyrer som vil bli oppkrevd eller, dersom det er relevant, opplysninger om hvordan avgifter og gebyrer som nevnt beregnes,

⁽¹⁾ I Sveits svares toll etter vekt eller mengde snarere enn etter verdi (*ad valorem*-toll).

- d) krav med hensyn til grensepasseringssted eller innførselshavn som får anvendelse for et bestemt produkt,
 - e) opprinnelsesreglene som vil få anvendelse for et produkt, og
 - f) andre forhold avhengig av hva avtalepartene blir enige om.
2. Dersom en avtalepart avslår en anmodning om forhåndsuttalelse, skal den omgående gi den som fremmet anmodningen – importør, eksportør eller produsent eller representant med behørig fullmakt – skriftlig underretning og opplyse om grunnlaget for avgjørelsen.
3. Forhåndsuttalelser skal ha virkning fra den dato de avgis, eller fra en annen dato som er nærmere angitt i uttalelsen, forutsatt at de faktiske forholdene eller omstendighetene som uttalelsen bygger på, forblir uendret.
4. En avtalepart kan avgrense forhåndsuttalelsers gyldighet til et tidsrom fastsatt i dens egne lover og forskrifter.
5. Hver avtalepart skal tilstrebe å gjøre opplysninger om forhåndsuttalelser offentlig tilgjengelige, men dette er likevel slik å forstå at skal tas hensyn til behovet for å beskytte fortrolige opplysninger.

Artikkel 4

Forenkling av internasjonale handelsprosedyrer

1. Avtalepartene skal anvende handels- og grenseprosedyrer som er enkle, rimelige og upartiske.
2. Avtalepartene skal begrense kontroller, formaliteter og antallet dokumenter som kreves i forbindelse med handel med varer mellom avtalepartene, til det som er nødvendig og hensiktsmessig for å sikre at lovfestede krav oppfylles, og derved i størst mulig utstrekning forenkle de respektive prosedyrene. Med sikte på å minimere både antallet formaliteter ved innførsel, utførsel og transittering og formalitetenes kompleksitet, og å innskrenke og forenkle krav med hensyn til dokumentasjon ved innførsel, utførsel og transittering, skal hver avtalepart sikre at formaliteter og dokumentasjonskrav som nevnt:
- a) anvendes med sikte på å fremskynde frigjøring og klarering av varer,
 - b) anvendes på en måte som tar sikte på å spare tid og kostnader knyttet til etterlevelse, og
 - c) utgjør det minst restriktive tiltaket for handelen.
3. Den importerende avtalepart skal ikke kreve original eller kopi av eksportdeklarasjonen fra importøren.

4. Avtalepartene skal med sikte på å redusere kostnader og unødige forsinkelser i handelen seg imellom tilstrebe å benytte effektive handelsprosedyrer, eventuelt basert på internasjonale standarder, særlig standarder, retningslinjer og anbefalinger fra De forente nasjoners senter for handelsfasilitering og elektronisk handel [*United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business (UN/CEFACT)*], Den internasjonale standardiseringsorganisasjon (ISO) og Verdens tollorganisasjon (WCO), herunder prinsippene i *Den reviderte internasjonale konvensjon om forenkling og harmonisering av tollprosedyrer* (den reviderte Kyoto-konvensjon), samt Codex Alimentarius-kommisjonen, *Verdens dyrehelseorganisasjon* og relevante internasjonale og regionale organisasjoner som er virksomme innen rammen av *Internasjonal konvensjon om vern av nye plantesorter (UPOV)*.

5. Hver avtalepart skal vedta eller opprettholde prosedyrer:

- a) som legger til rette for elektronisk forhåndsdeklarerer og behandling av informasjon før varene ankommer fysisk, slik at tollklareringen kan skje raskt,
- b) som gjør det mulig for importører å få frigjort varer før alle krav ved innførsel til vedkommende avtalepart er oppfylt, dersom importøren gir tilfredsstillende garantier og det bestemmes at verken ytterligere undersøkelse, fysisk inspeksjon eller fremlegging av dokumenter er nødvendig og krav som nevnt ved innførsel ikke gjelder innførsel av varer undergitt restriksjoner (regulering eller kontroll),
- c) som legger til rette for elektronisk betaling av toll, avgifter, gebyrer og andre krav ilagt av tollmyndighetene og andre grensemyndigheter,
- d) som tillater at varer beregnet på innførsel forpasses innenfor avtaleparten under tollmyndighetenes kontroll fra et innpasseringstollsted til et annet tollsted i tollområdet som varene ville bli frigjort eller klarert fra.

6. Med sikte på å hindre tap eller forringelse av lett bedervelige varer⁽²⁾, skal hver avtalepart:

- a) legge til rette for at lett bedervelige varer kan frigjøres raskt,
- b) ved forsinkelse av frigjøringen av lett bedervelige varer, på anmodning gi en nærmere forklaring om hvorfor forsinkelsen har oppstått,
- c) gi lett bedervelige varer hensiktsmessig prioritet ved planlegging av undersøkelser som kan være nødvendige,
- d) enten treffe tiltak eller la importøren treffe tiltak for å sikre hensiktsmessig lagring av lett bedervelige varer i påvente av frigjøring. Hver avtalepart kan kreve at lagringsstedet som importøren har ordnet, er blitt godkjent eller utpekt av dens kompetente myndigheter.

⁽²⁾ I denne bestemmelse menes med «lett bedervelige varer», varer som raskt forringes på grunn av sine naturlige egenskaper, særlig i mangel av egnede lagringsforhold.

Artikkel 5

Kompetente tollsteder

1. Hver avtalepart skal utpeke de tollsteder der varer kan legges fram for tollvesenet eller tollklareres. Ved fastsettelsen av tollstedenes kompetanse, plassering og åpningstider skal handelens behov tas i betraktning.
2. Hver avtalepart skal med forbehold for ressurstilgjengelighet utføre tollkontroller og tollprosedyrer utenfor ordinære åpningstider og på annet sted enn i de kompetente tollstedenes lokaler dersom en handlende har god grunn til å anmode om det.

Artikkel 6

Risikohåndtering

1. Hver avtalepart skal fastsette hvilke personer, varer eller transportmidler som skal undersøkes, og omfanget av undersøkelsen, basert på risikohåndtering.
2. Ved avdekking og avhjelping av risiko forbundet med innførsel, utførsel, transittering, overføring eller sluttbruk av varer forpasset mellom avtaleparters tollområder eller forbundet med nærvær av varer som ikke er i fri omsetning, skal avtalepartene systematisk anvende objektive prosedyrer og objektiv praksis for risikohåndtering.
3. Hver avtaleparts grenseprosedyrer og tollkontroller, herunder partens dokumentundersøkelser, fysiske undersøkelser og etterfølgende regnskapskontroller, skal ikke være mer bebyrdende enn nødvendig for å begrense partens eksponering for risiko nevnt i nr. 2.

Artikkel 7

System med autoriserte økonomiske operatører

En avtalepart som har et system med autoriserte økonomiske operatører eller sikkerhetstiltak som berører internasjonale handelsstrømmer, skal:

- a) tilby en annen avtalepart mulighet til å fremforhandle en avtale om gjensidig godkjenning av autorisasjonsordninger og sikkerhetstiltak i den hensikt å forenkle internasjonal handel samtidig som hensynet til effektiv tollkontroll ivaretas,
- b) støtte seg til relevante internasjonale standarder, særlig WCOs rammeverk av standarder for å sikre og forenkle verdensomspennende handel

(WCO Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade, SAFE Framework of Standards).

Artikkel 8

Tollmeklere

Avtalepartene skal påse at deres egne lover og forskrifter for tollmeklere bygger på regler som sikrer innsyn. Partene skal tillate at juridiske personer har sine egne tollmeklere som definert i deres egne lover og forskrifter.

Artikkel 9

Gebyrer og avgifter

1. Gebyrer og avgifter av enhver art, som ilegges i forbindelse med innførsel eller utførsel, herunder oppgaver utført i samsvar med artikkel 3 (Forhåndsuttalelser), unntatt toll og avgifter ved innførsel som faller under artikkel III i GATT 1994, skal begrenses til beløp som anslagsvis tilsvarer kostnadene ved de tjenester som ytes, og skal ikke utgjøre et indirekte vern av innenlandske varer eller en avgiftsbelastning ved innførsler eller utførsler for fiskale formål.

2. Gebyrene og avgiftene nevnt i nr. 1 skal ikke beregnes på *ad valorem*-basis.

3. Hver avtalepart skal påse at opplysninger om gebyrer og avgifter kunngjøres offisielt på internett, så langt det er praktisk gjennomførbart på engelsk. Opplysninger som nevnt skal angi hvorfor gebyret eller avgiften påløper, dvs. tjenesten som ytes, samt hvilken myndighet som er ansvarlig, hvilke gebyrer og avgifter som vil få anvendelse, og hvordan de beregnes, samt når og på hvilken måte betaling skal skje.

4. Tollmyndighetene eller enhver annen kompetent myndighet i en avtalepart skal på anmodning gi opplysninger om gebyrer og avgifter som får anvendelse ved innførsel av varer til avtaleparten, herunder opplysninger om hvordan gebyrene og avgiftene beregnes.

Artikkel 10

Retningslinjer for krav ved ileggelse av sanksjoner

1. Hver avtalepart skal sikre at sanksjoner for overtredelser av dens tollover, -regler og -forskrifter eller regler relatert til tollprosedyrer ilegges bare den eller de som er rettslig ansvarlig(e) for overtredelsen.

2. Den ilagte sanksjonen skal avhenge av sakens realiteter og omstendigheter og skal være basert på den ansvarliges skyld og stå i forhold til overtredelsens alvorlighetsgrad og grovhet.

3. En sanksjon for mindre overtredelser som ufrivillige utelatelser eller feil, herunder feilaktig fortolkning av tollover, -regler eller -forskrifter uten at det foreligger bedragerisk hensikt eller grov uaktsomhet, skal ikke være større enn det som er nødvendig for å forsøke å hindre gjentakelse av feil som nevnt. Det skal ikke ilegges sanksjoner for åpenbare formelle feil.

4. Hver avtalepart skal ved illeggelse av sanksjon for overtredelse av tollover, -regler eller -forskrifter eller regler relatert til tollprosedyrer sikre at den som er ilagt sanksjonen, mottar en skriftlig redegjørelse med nærmere angivelse av overtredelsens art, grunnlaget for sanksjonen og instruksjer om klageadgangen.

5. Hver avtalepart skal betrakte det som en formildende omstendighet når omstendighetene ved en overtredelse av tollover, -regler eller -forskrifter eller en regel relatert til en tollprosedyre frivillig avsløres for kompetente myndigheter før overtredelsen avdekkes av myndigheten.

6. Hver avtalepart skal i sine egne lover og forskrifter angi et avgrenset tidsrom for å innlede forfølgning i forbindelse med overtredelse av tollover, -regler eller -forskrifter eller regler relatert til tollprosedyrer.

7. Hver avtalepart skal opprettholde prosedyrer for å unngå interessekonflikter ved fastsettelse og innfordring av krav ilagt ved sanksjoner, og sikre at offentlige tjenestemenn ikke drar personlig fordel av krav eller avgifter vedkommende har fastsatt eller innfordret.

Artikkel 11

Legalisering av dokumenter

1. En avtalepart skal ikke kreve legalisering eller annen ekthetskontroll, særlig konsulær behandling av fakturaer, opprinnelsesbevis eller annen tolldokumentasjon, herunder tilknyttede gebyrer og avgifter, i forbindelse med innførsel av varer fra en annen avtalepart.

2. Under visse omstendigheter, som når en avtaleparts tollmyndighet er usikker på om importørens deklarasjon er sannferdig og derved reiser tvil om den, kan tollmyndigheten som ytterligere underlagsdokument kreve at det legges fram legaliserte, offentlig ekthetsattesterte eller konsulærbehandlede dokumenter.

Artikkel 12

Midlertidig innførsel av varer

1. Hver avtalepart skal, som fastsatt i dens egne lover og forskrifter, tillate midlertidig innførsel av varer.

2. I denne artikkel menes med «midlertidig innførsel», tollprosedyrer som tillater at visse varer på fastsatte vilkår kan bringes inn i et tollområde helt eller delvis fritatt for

betaling av toll og avgifter. Varer som nevnt skal innføres for et bestemt formål og være beregnet på gjenutførsel innenfor et nærmere angitt tidsrom, uten å ha gjennomgått noen form for endring bortsett fra normal forringelse som følge av bruk.

Artikkel 13

Innenlands og utenlands bearbeiding

1. Hver avtalepart skal, som fastsatt i dens egne lover og forskrifter, tillate midlertidig innførsel og utførsel for innenlands og utenlands bearbeiding.

2. I denne artikkel menes med:

- a) **«innenlands bearbeiding»**, tollprosedyrer som tillater at visse varer på fastsatte vilkår kan bringes inn i et tollområde helt eller delvis fritatt for betaling av toll og avgifter. Varer som nevnt må være beregnet på gjenutførsel innenfor et nærmere angitt tidsrom etter å ha gjennomgått fremstilling, bearbeiding eller reparasjon,
- b) **«utenlands bearbeiding»**, tollprosedyrer som tillater at visse varer i fri omsetning i et tollområde midlertidig kan utføres for fremstilling, bearbeiding eller reparasjon i utlandet og deretter gjeninnføres helt eller delvis fritatt for toll og avgifter.

Artikkel 14

Samarbeid mellom grensemyndigheter

Hver avtalepart skal sikre at dens myndigheter og organer som utøver grensekontroll og annen innførsels- eller utførselskontroll, samarbeider med hverandre og samordner sine prosedyrer for å legge til rette for handel.

Artikkel 15

Ny prøving

Hver avtalepart skal sikre at enhver person som tollmyndighetene eller annen grensemyndighet utsteder en forvaltningsavgjørelse til, har rett til:

- a) uavhengig ny prøving på minst ett nivå i forvaltningsapparatet, med mindre forvaltningsavgjørelsen er truffet av den øverste enheten i forvaltningsapparatet, og
- b) uavhengig ny prøving på minst ett nivå i rettsapparatet.

Artikkel 16

Fortrolighet

Ingen opplysninger som er gitt i forbindelse med innførsel, utførsel, forhåndsuttalelser eller transittering av varer, og som er fortrolige av natur, eller som er gitt på fortrolig grunnlag, skal gis videre av avtalepartenes myndigheter uten at det foreligger uttrykkelig samtykke fra den person eller den myndighet som har gitt opplysningene.

Artikkel 17

Ytterligere samarbeid

1. Avtalepartene kan kartlegge ytterligere tiltak med sikte på å forenkle handelen mellom dem og fremlegge tiltakene for vurdering i Underkomitéen for handel med varer.
 2. Avtalepartene skal fremme internasjonalt samarbeid i relevante multilaterale fora for handelsfasilitering. Avtalepartene skal foreta en gjennomgang av relevante internasjonale initiativ med sikte på å kartlegge ytterligere områder der felles tiltak vil kunne bidra til å fremme partenes felles mål, og fremlegge tiltakene for vurdering i Underkomitéen for handel med varer.
 3. På anmodning av en avtalepart skal en annen avtalepart gi opplysninger med sikte på kontroll av en innførsels- eller utførselsdeklarasjon i nærmere angitte tilfeller der det er rimelig grunn til å betvile at en deklarasjon er ekte eller er korrekt utfylt. Artikkel 12 i *Verdens handelsorganisasjons avtale om handelsfasilitering* får anvendelse og innlemmes herved i denne avtale og gjøres til en del av den, med nødvendige endringer.
-